

Trondheim tingrett

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

323.00
26/9-08
200802106-71

Deres referanse
200802106-/ELUS

Vår referanse
ams

Dato
25 09 2008

Høring om barnelovutvalgets forslag til endringer i barneloven (NOU 2008:9)

Det vises til Barne- og likestillingsdepartementets høringsbrev av 09 05 2008 i ovenfor nevnte sak. Trondheim tingrett ønsker å kommentere deler av utredningen.

Foreldreansvaret

Trondheim tingrett mener det er til barnets beste at foreldreansvaret som hovedregel er felles, uavhengig av foreldrenes samlivsstatus ved barnets fødsel. Det vises til at det i de aller fleste tilfellene vil det være til barnets beste å ha kontakt med begge sine foreldre og at automatisk felles foreldreansvar vil bidra til at barnet allerede fra fødselen av er sikret to sidestilte ansvarspersoner.

Det vil imidlertid foreligge tilfeller der det er til barnets beste at en av foreldrene har foreldreansvaret alene. Trondheim tingrett mener dette mest hensiktsmessig kan reguleres med unntak fra lovens utgangspunkt der hensynet til barnets beste gjør at en av foreldrene har foreldreansvaret alene, for eksempel eksemplifisert med typetilfelle der mor før eller under svangerskapet er utsatt for fysisk eller psykisk mishandling, herunder at barnet er resultat av voldtekt, alvorlig fysisk eller psykisk sykdom, herunder rusmiddelavhengighet eller der man ikke er i stand til å oppspore far, for eksempel fordi han har forvunnet utenlands. Trondheim tingrett har forståelse for den belastning det kan representere for mor å måtte reise sak om foreldreansvaret, men antar at det i praksis dreier seg om et begrenset antall saker og at eksemplifiseringen under unntakene kan bidra til å hindre rettslige prosesser.

Trondheim tingrett støtter utvalgets vurdering av at det er tilstrekkelig at en av foreldrene samtykker til nødvendig behandling eller hensiktsmessig helsehjelp. Ut over dette behandler utredningen i liten grad de ulike beføyelsene som tilligger det å ha del i foreldreansvaret. I den grad lovens utgangspunkt blir felles foreldreansvar, uavhengig av foreldrenes samlivsstatus ved barnets fødsel, mener Trondheim tingrett det er grunn til å se nærmere på de ulike beføyelser som ligger under foreldreansvaret.

Bostedskompetansen

Trondheim tingrett støtter utvalgets mindretalls forlag om at innenlands flytting fortsatt bør ligge under bostedskompetansen, men at den må suppleres med en varslingsplikt, og slutter seg i hovedsak til mindretallets vurderinger av dette spørsmålet i utredningen. Trondheim tingrett mener imidlertid at varslingsfristen bør være tre måneder – ikke seks uker slik mindretallet foreslår. Det vil gi foreldrene mer tid til å søke løsninger til barnets beste utenfor rettssystemet. Dersom foreldrene ikke klarer å bli enige vil den andre forelderens fortsatt ha mulighet til å bringe spørsmålet om flytting inn for retten før flytting er gjennomført

Delt bosted

Delt bosted forutsetter vanligvis gjensidig respekt, hyppig kontakt, fleksibilitet og godt samarbeid mellom foreldrene. Det antas derfor at det kun i et fåtall tilfelle vil være aktuelt å idømme delt bosted imot den ene av foreldrenes vilje.

Konflikter mellom foreldrene synes å være en av de viktigste risikofaktorene for problemutvikling hos barn. Det er derfor viktig å legge opp til et regelverk som kan forhindre alvorlige og vedvarende konflikter for barnet. Dersom loven åpner for adgang til å idømme delt bosted er det sannsynlig at det vil medføre flere prosesser for domstolene. En rettsak inviterer til en viss grad partene til konkurrerende adferd, en adferd som kan virke ødeleggende for foreldresamarbeidet. Det er Trondheim tingretts erfaring at domstolenes manglende adgang til å idømme delt bosted i dag har en positiv effekt på muligheten for å oppnå en minelig løsning gjennom mekling. Fjerner man dette viktige meklingsinstrumentet er det en risiko for at foreldrene raskere vil gi opp meklingsforsøkene. Flere vil velge å gå rett til hovedforhandling og konfliktnivået mellom partene vil øke. Dette er uheldig for barn.

Trondheim tingrett mener derfor at domstolene ikke bør ha adgang til å idømme delt bosted. Domstolenes adgang til å idømme opptil 50 prosent samvær antas å ivareta barnets behov for god kontakt med begge sine foreldre.

Tvangsfullbyrdelse

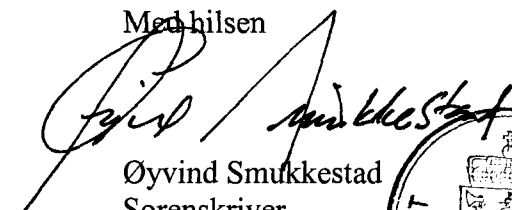
Trondheim tingrett mener det ikke bør åpnes for adgang til fysisk avhenting ved gjennomføring av samværsavgjørelser.

Ved denne vurderingen legger Trondheim tingrett avgjørende vekt på at fysisk avhenting kan være svært traumatisk for et barn, særlig hvis det skjer flere ganger. Fysisk avhenting kan derfor vanskelig være til barnets beste. Trondheim tingrett støtter mindretallets vurdering av at når situasjonen er så fastlåst at det er aktuelt å benytte tvangsmidler, vil det oftest være behov for en ny realitetsprøving av saken. Hensynet til barnets beste synes tilstrekkelig ivaretatt med dagens bestemmelse om tvangsbot, et godt utbygd meklingsystem og rask behandling i domstolen.

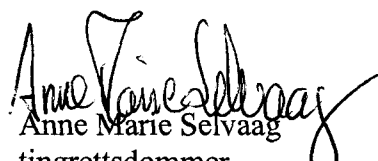
Annet

Trondheim tingrett støtter for øvrig utvalgets flertalls forslag til endringer i barneloven og slutter seg i hovedsak til deres vurderinger av de enkelte spørsmål i utredningen.

Med hilsen

Øyvind Smukkestad
Sorenskriver

Anne Marie Selvaag
tingrettsdommer

Kopi: Domstoladministrasjonen, 7485 Trondheim, att: Børge Bloch Trondvold